

Regeringskansliet
Justitiedepartementet
ju.remissvar@regeringskansliet.se
kopia till: ju.L7@regeringskansliet.se

Yttrande över promemorian Ett höjt bidrag vid återvandring

Er beteckning: Ju2025/00949

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Norrbottens län (Länsstyrelsen) har tagit del av promemorian och avstyrker förslaget i sin helhet. Länsstyrelsen delar bedömningen i betänkandet "Stöd till invandrares utvandring" (SOU 2024:53) att ett återvandringsbidrag skulle ha begränsad effekt för frivillig återvandring, samtidigt som det riskerar att motverka de nationella integrationsmålen, skapa stigmatisering och öka polariseringen i samhället. Förslaget kan även försvåra länets långsiktiga kompetensförsörjning och utveckling.

4.3 Vem ska kunna få återvandringsbidrag?

Länsstyrelsen anser att det förslagna regelverket riskerar att uppfattas som orättvist då det endast omfattar vissa grupper av utrikesfödda. En sådan ordning kan minska tilliten till myndigheter och skapa en känsla av utpekande och exkludering.

Länsstyrelsen bedömer vidare att det finns en risk att ekonomiska incitament riskerar att leda till att individer lämnar Sverige innan de hunnit tillgodogöra sig språk- och etableringsinsatser. Detta innebär en förlust av kompetens och arbetskraftsdeltagande.

4.5 Storleken på återvandringsbidraget

Länsstyrelsen bedömer att ett kraftigt höjt bidrag riskerar att skapa signaler, både till enskilda individer och till övriga medborgare, som förstärker bilden av att vissa grupper är oönskade i Sverige. Detta riskera att skapa ett stigma och ett utanförskap i samhället.

4.7 Utbetalning av återvandringsbidrag

Länsstyrelsen anser att utbetalning i etapper efter återresa kan innebära stora risker. Kontrollen över medlen kan hamna hos manliga familjemedlemmar, vilket ökar risken för ekonomiskt våld och tvång. Länsstyrelsen saknar en analys av hur utbetalningar ska kunna ske på ett sätt som skyddar kvinnors och barns rättigheter.

Allmänna synpunkter

Länsstyrelsen konstaterar att Norrbotten är ett län med en åldrande befolkning, långvarig utflyttning och med ett stort behov av arbetskraft inom vård, omsorg och industri. Utrikesfödda utgör en viktig resurs för arbetsmarknaden. Ett höjt återvandringsbidrag riskerar att förvärra kompetensförsörjningsproblemen i länet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Lotta Finstorp med utvecklingsledare Christoffer Eriksson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Annika Nordstrand medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.